

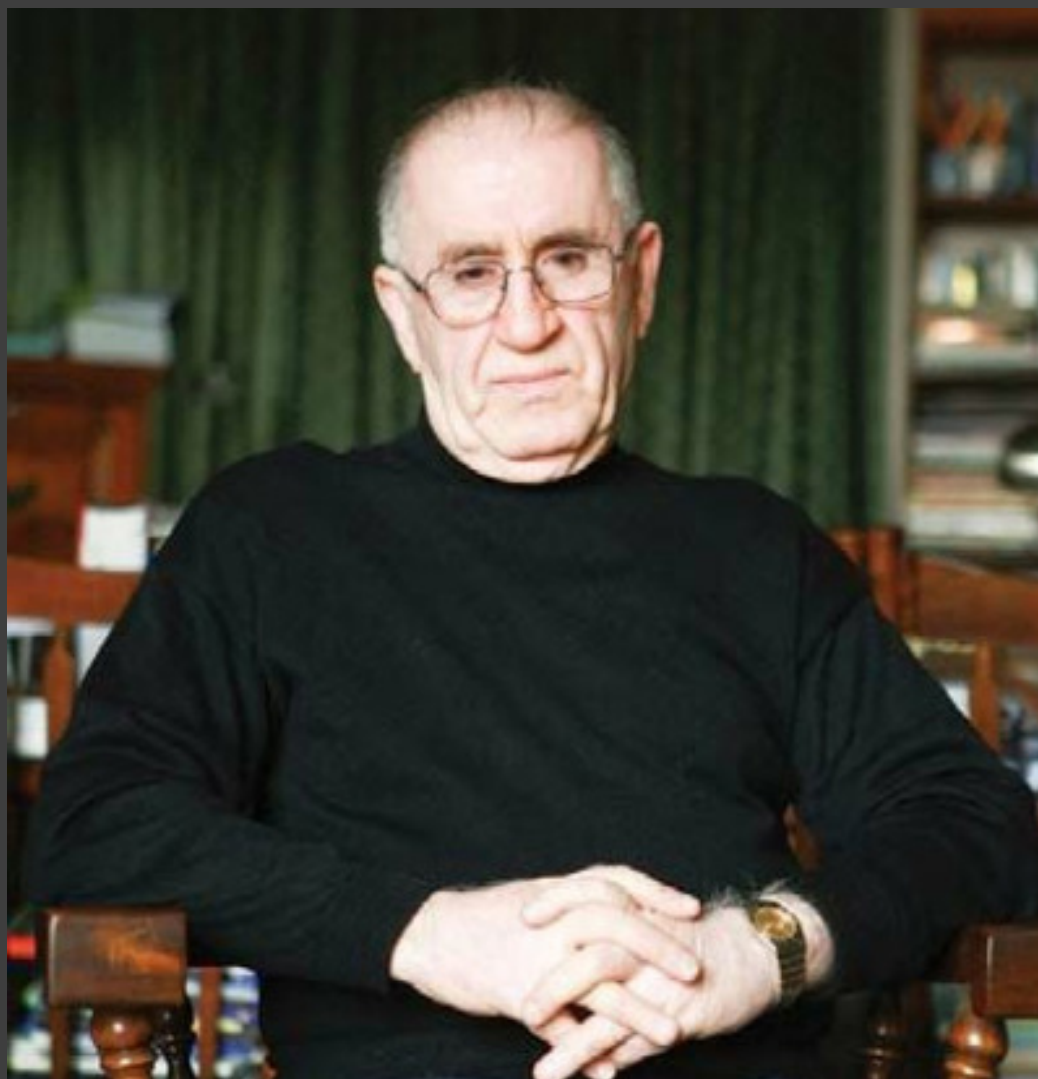

حدود دو دهه از آشنایی بنده با این دو شخصیت ارزنده و نامدار ایران و کردستان می‌گذرد. یکی از آنان در زمره برترین و نام‌آورترین اقتصاددانان ایران و استاد مسلم توسعه صنعتی و خالق ایده و مفهوم «نظام تدبیر» در اداره امور کشور است. ایده‌ای که امروزه به کلیدواژه گفتارهای علمی اهل فن در حوزه اقتصاد مبدل شده است و متأسفانه غیاب آن در نظام تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی کشور فرصت‌های فراوانی را از ملت ایران در جهت دستیابی به یک زیست شایسته انسانی گرفته است. به گفته استاد وارسته‌ای همچون دکتر فرشاد مؤمنی «دکتر مردوخ شایسته‌ترین و اصلح‌ترین فرد برای اظهارنظر در باره وضعیت راهبردی اقتصاد ایران است؛ زیرا دانش و تجربه کم‌نظیرش این اهلیت را برایش به ارمغان آورده است.»

فریدون نوری

جلوه دوستی و شکوه رنج

اسفندماه سال گذشته در خانه اندیشمندان علوم انسانی مراسم بزرگداشت ایشان و رونمایی از کتاب: «روایت بایزید از توسعه ایران» با حضور چهره‌های برجسته حوزه اقتصاد و مدیریت کشور و برخی از دوستان و شاگردانش به شکل شایسته‌ای برگزار شد. سخنان و پیام‌های چهره‌هایی همچون: دکتر محسن رنانی، دکتر حجت میرزایی، دکتر مؤمنی، دکتر ستاری‌فر، دکتر نیلی، استاد علی میرزایی و... بخشی از شهادت اهل فن در باره توانایی‌های علمی و خدمات شایسته و ماندگار این استاد نامدار اقتصاد ایران بود که کام همه حاضران در آن گردهمایی خجسته را شیرین و از حجم ناامیدی دل‌های خسته از ملال روزگار کاست....

جلوه دوستی و شکوه رنج

دیگری هم حقوقدان، وکیلی نامدار و مدافع راستین و صبور حقوق بشری و روزنامه‌نگاری باسابقه است. جناب صالح نیکبخت مردی که در سخت‌ترین روزهای تاریخ معاصر این مرزوبوم پناه تعداد زیادی از بی‌پناهان و زبان‌گویای دربند شدگان فارغ از هر نوع وابستگی و تمایز بوده است... از روزنامه‌نگاران کردستانی تا سردبیران و روزنامه‌نگاران برجسته ایرانی در پاییز مطبوعات، از دادگاه‌های چهره‌های برجسته و منتقدان سیاست حاکم در ایران تا استیفای حقوق عمومی در ماجرای اختلاس از بانک صادرات (۱۲۳ میلیارد) از نجات جان عدنان حسن‌پور و حسین کمانگر تا رهایی جعفر پناهی و عمادالدین باقی، از تلاش نافرجام اما مستمر و مجدانه برای نجات زانیار و لقمان تا دفاع منطقی و حقوقی از حقوق اولیا دم ژینا امینی و قرائت پیام مادر ژینا در پارلمان اروپا، همه‌جا و در نهایت صبر و بردباری برای نجات موکلان خود و امید آفرینی در دل‌های دردمند وابستگان چهره‌های دربند باتکیه‌بر دانش حقوقی خود و بهره‌گیری از ظرفیت‌های قانونی تلاش نموده است و به شهادت اهل انصاف جز محدود وکلایی است که به این حرفه مهم و حساس اعتبار و آبروی مضاعف بخشیده است. صدا البته این پایمردی‌ها برایش دشمنی‌ها و عدولت‌های هم به همراه داشته است. انتشار صدها یادداشت تخصصی و مصاحبه حقوقی و نیز درج مقالات فاخر در نشریات داخلی و ژورنال‌های معتبر در کنار تربیت آموزش ده‌ها کارآموز و وکیل جوان هم یکی دیگر از کارکردهای این معلم واقعی حقوق و مدافع شجاع آزادی است که در جریده روزگار ما ثبت و ضبط گردیده است.

هر دو برای دستیابی به این سطح از معرفت و توانمندی توأم با نیکنامی رنج‌ها دیده و مرارت‌ها کشیده و در جوانی، اما جدا از هم طعم تلخ زندان‌های پهلوی را چشیده‌اند. دومی اما در این دوره هم از رنج زندان بی‌نصیب نمانده است... فعالیت مشترک در جمعیت کردهای مقیم تهران در میانه دهه ۵۰ و در آستانه انقلاب و در کنار چهره‌های نامدار و صاحب نامی همچون شادروان صارم‌الدین صادق وزیری سرآغاز دوستی و دلبستگی انسانی این دو چهره نامدار کورد است که بالغ بر نیم‌قرن از آن می‌گذرد. جمعیتی که در زمان خود منشأ خدمات ارزنده و ماندگاری در جهت کاهش آلام کردها شد. تأسیس جبهه متحد کردها به همراهی مرحوم ادب و جمعی دیگر از چهره‌های سرشناس کرد در واپسین ماه‌های دولت خاتمی یکی دیگر از ایستگاه‌های کار مشترک این دو شخصیت در جهت تلاش برای رفع محرومیت‌ها و پایان دادن به تبعیض علیه کردها در نظام سیاسی واداری بود که البته به دلایلی که مجال ذکر آن نیست ره به سرمنزل مقصود نپیمود و با فوت مهندس ادب و خروج این چهره‌ها و برخی دیگر این جریان اثرگذاری‌اش بسیار کاهش یافت.

جلوه دوستی و شکوه رنج

در این دو دهه از آشنایی منتج به دوستی پایدار در سفر و حضر از محضر این دو بزرگان درس‌های فراوان آموخته و بهره‌ها برده‌ام و شاهد تعمیق روزافزون این دوستی و دلبستگی‌های فکری و انسانی فراتر از خواست‌ها و مطامح شخصی هستم. خرسندم و سپاسگزارم که اختلاف دیدگاه و تفاوت رویکرد هرگز موجب نشده تا محبت و لطف خود را از بنده دریغ بدارند و خود آنان نیز در برخی زمینه‌ها اختلاف‌نظر و تفاوت دیدگاه دارند؛ اما این تفاوت‌ها خللی در این دوستی و رابطه پایدار ایجاد نکرده است. در سایه وجود چنین دوستانی خود را انسانی خوشبخت و بلندآقبال می‌دانم. گفتگوهای مفصلی با این چهره‌های ارزشمند جهت ثبت تجربه‌هایشان انجام داده‌ام که به نظم برای نسل امروز و فردای جامعه بسیار مفید خواهند بود و امیدوارم توفیق چاپ و انتشار این تجارب تلخ‌وشیرین حاصل گردد تا نسل جوان ما بداند که این انسان‌های بزرگ برای غلبه بر تبعیض‌ها چه رنج‌هایی کشیده‌اند و از چنین شخصیت‌هایی الگو بگیرند تا بلکه ملت خود را از حاشیه‌نشینی و محرومیت تحمیلی نجات دهند. جناب دکتر مردوخ و جناب نیکبخت گرچه انسان کامل و بری از خطا و اشتباه نیستند؛ اما حقیقتاً به‌تمام معنا انسان هستند به‌گونه‌ای که رفتار، سلوک، کارنامه، دانش تخصصی و اخلاق انسانی آنان باعث می‌شود تا انسان به احترام این دو سرمایه ارزشمند انسانی کلاه از سر بردارد.

